

KATSASTUS onnistui - entä itse ralli. Markku Alen työnteli Lanciaansa mietteläin ilmein.

Vauhtiluvat myönnettiin

Järjestyksessään 32. Jyväskylän Suurajot on valmis vauhtiin.

Harjoituskilometrit on sahattu, kuljettajat tarjettu - ja autot syynäty.

Torstain katsastustapahtumalla Suurajot etsi uusia linjojaan. Vasta pystyyn nousseessa Jyväskylän jäähallissa autojen tarkastelu onnistui kivuttu, mutta aivan loppuun asti hiottu torstai-päivän näytelmä ei kuitenkaan ollut.

Kehittämistä uusimmista rallishowssa riittää.

Suuraajojen apulaisjohtaja Veikko Nieminen piti hallia mainiona katsastuspaikkana: "Täällä on tilaa - sekä autoille että yleisölle. Ainoa ongelma on alusta. Lainapeite ei pidä jäätä huokuvaa kylmää, vaan koko päivän hallissa olleella on ilmeinen viitustumisvaara."

"Uutuvapattakki ei ole lainkaan liikaa..."
Toinen - ja merkittävämpi - puima ilmeni huippuautojen ja kuljettajatahtien saapuessa areenalle. Mielenkiintoiset ni-

met aiheuttivat yleisen sekamalkan, jonka keskellä katsastusmiehet valittelivat olojensa ahtautta.

Jonkinlainen selkeys tilanteeseen lopulta saatiin, mutta ilmeisesti koko katsastustapahtuman huipentuma vielä etsii itseään.

Hiukan enemmän nykyiselle näyttämölle kaipaasi myös iloisia sirkusmeiniä. Jäähalli suoti mahdollisuudet huomattavasti torstaina nähtyä värik-

kaampaankin näytelmään. Yleisöä ralliasia tuntuu kiinnostavan, katsastuksen kuumimpien hetkien aikana katsojien määrä nousi noin 2 500 henkeä.

Jäähallin yleisöennätys joka tapauksessa.

Laihtunut Quattro
Tuttuun tapaan itse autojen

syynänsä ei suurempia pulmia aiheuttanut. Kevyesti testin läpäisivät niin turbohdetut Audi Quattrot kuin Markku Alenin luotsaama soraformula Lancia Rallykin.

Ainakin ennakkoon vuoden superautoksi ristitty uuden Brynham Lancia täytti painorajat nipin napin. Yhtään alle 960 kilon auton paino ei olisi saanut mennä.

Lancian linjaa on seuraamassa myös Audi, joka on viimeisen kolmen kuukauden aikana ollut melkoisella 'laihdutuskuurilla'. "Liikaa painoa on yritetty saada pois kaikin mahdollisin keinoin", tallin ykkösosaaja Hannu Mikkola selvitti. "Niin hyvin on onnistuttu, että paino liikkuu tällä hetkellä 1 100 kilossa."

Vauhtia kauden epäonnisten rallaaja tavoilleen uskollisena lupaa: "Jossain vaiheessa onnetaren täytyy katsoa tähänkin suuntaan. Nyt on kaikki tehty tämän rallin eteen, sijoituksista aletaan taistella perjantai-iltaa."

Aavistuksen väsynyt Mikkola myönsi olevansa. Vajaat kaksi viikkoa sitten Hannu ajoi Brasilian MM-rallia muutaman päät-

kän. Nopean keskeytyksen jälkeen hän lensi vauhdilla Suomeen ja aloitti välittömästi Suurajoreitin sahuksen: "Lepohetkiä ei ole suotu. 8 000 kilometriä on rullattu..."

Retkeilevät italialaiset

Katsastuksen ainoat tekniset ongelmat pulpahtivat esiin siinä vaiheessa, kun sisään vyöryi italialainen Autobianchien retkekikunta. Pikainen tarkastelu osoitti italialaisten olevan liikkeellä pitkästi turistimentaliteetilla.

Näin ollen katsastusjoukollakin riitti eniten askareita juuri Autobianchien varustuksen kanssa: "Ensiapulaatit olivat aavistuksen tulitikkulaatikkoo isompia," Veikko Nieminen selvitti. "Sammuttimet kyllä olivat matkassa - mutta valitettavasti tyhjinä."

No joka tapauksessa italialaiset ystävätkin selvisivät torstai- ja ovat tänään taatun terävinä lähtöviivalla.

Kuten kaikki yli 150 autokuntaa. Siis lähtölippu alas - vauhtiluvut on myönnetty.

Henri tahtoo perille

Henri Toivosen ensimmäinen toive on nähdä Jyväskylän maali.

Sillä siinä on jo liian kauan: vuonna 1977 rallilupa näytti mahdollisuutensa kurvaamalla Jyväskylän viidenneksi - ja ykkösryhmän ykköseksi.

Mutta sen jälkeen ei mitään - vain neljä turhaa yritystä.

"Nyt on jälleen näytön paikka", Henri selvittää ajon aatona.

Tavoite on selkeänä juuri 26 vuotta täyttäneen Toivosen ajatuksissa: "Kolmen joukkoon..."

Ja tuo 'kolmen joukkoon' -toivomus ei kaihda ykkösmaailmaa. Toivonen on osoittanut ralliuransa aikana kamppailevansa aina juuri siitä sijasta, joka on mahdollisuuksien rajoissa.

Eikä kukaan kiistä, etteikö Henri omaisi edellytyksiä kärkeen saakka.

Mikä ihmeen hurjapä

Toivonen haluaa karistua harteiltaan nuoren hurjapään leiman: "Katsokaa tämän vuo-

den tilastoa. Olen ajanut seitsemän kisaa - ja keskeyttänyt vain yhden."

Tuo ainoa leikistälupominen oli Henriille kuitenkin normaalia katkerampi: "Olen kaasuttellut tänä vuonna kahdessa MM-rallissa, joista toinen (Portugali) päättyi kytkimen hajoamiseen."

Mutta muuten Henrin kausi on ollut suhteellisen aurinkoinen: "Akropolisissa olin kolmas, enkä ole yhdessäkään loppuviedyissä kisoissa pudonnut ulos kolmen kärjestä."

Aivan täysipainoiseksi Henrin ensimmäinen kausi Opel-tal- lin suojissa ei kuitenkaan ole muodostunut. Talli on keskittynyt luotsaamaan länsisaksalais- ta Walter Röhrlin maailman- mestariksi, Toivonen on saanut ainakin vielä tyytyä kakkosmie- hen rooliin.

Niinpä Henrin kesäkin on su- junut rauhallisesti: "Akropolis on viimeisin kisani. Toisaalta hyvä näin, tauon jälkeen olen entistäkin ahnaampi iskeyty- mään Suurajojen soraränneihin."

"Ennakkomeininki on nyt kovempi kuin kertaakaan ennen Jyväskylässä..."

Parivaljakko Toivonen - Opel on jo avauskautellaan näyttänyt olevansa varsin luot- tettava koostumus: "Ajokki ei

ole supertehokas, mutta sitäkin varmaotteisempi. Kovaakin kii- toa se kestää kiitettävästi. Jos vain metsä vältetään, niin perille päästään."

Henri suhtautuu uuteen ajok- kiinsa sitä myhäilevämmän mitä tarkemmin muistelee esimer- kiksi menneitä Suurajohaave- reitaan: "Kyllä kuljettajakin teki virheitä, mutta usein kävi kalpaten juuri auton tehdessä tenän kesken kaiken."

Kuiva keli toivottava

Viikonvaihteeksi Henri toi- voo joka tapauksessa sateen taukoamista: "Märkä hiekkapolku suosii voimakkaita autoja. En väitä, että meidän kulkuneu- vommekaan olisi vailla tehoa (250 hevosvoimaa), mutta vasta pakasta vedetyille vauhtipedoil- le se ei vertoja vedä."

"Jos tie on mutainen, niin Alenia, Mikkolaa ja Blomqvistia on hankala jäljittää. Yli 300 hevosvoimaa kehittävä mootto- rit jyräävät vastustamattomasti eteenpäin."

Mutta luontoaan Henri ei lupaa menettää missään olosuh- teissa: "Työtä on tehty 10 000 kilometrin edestä, joten juones- sa ollaan mukana."

"Loppuun asti - toivottavasti."

HENRI TOIVONEN haluaa nähdä maalin.

Kakkosen kiemurat

"Sata suoraan - vasen nopea, hyppy - viisikymmentä - oikea, hidas - kivi - sata vasen loiva..."

Keskustelu ohjaamossa saattaa olla yksitoikkoista. Tavallisesti pelkääjän paikalla istuva jää vähemmälle huomiolle kuin ratin pyörit- telijä, mutta loppujen lopuksi hän joutuu keskittymään ajon aikana yhtäläisellä. Puhumattakaan kaikista muista tehtävistä.

Erkki Tahko istahti muuta- ma vuosi sitten hieman vahin- gossa velipojan Teemun viereen huoltojoukon puolelta ja on kiertänyt jo monet rallit pelkää- jän puolella.

Pelkäämättä, Vatsanpohjaa toki hieman kutkuttaa aina ennen lähtöä ja suuta kuivaa parin kokeen jäl- keen, mutta itse ajon aikana nuoti vaativat kaiken huomion.

Kun puhutaan kakkoskuis- ta, tulevat tietenkin ensimmäis- nä mieleen ajo-ohjeet, jotka ovat täysin apukuljettajan huo- lena. Kakkonen joutuu kuiten-

kin huolehtimaan paljosta muustakin sekä ennen kilpailua että itse kilpailussa.

Harteilla huoltoreitti

"Monilla kakkosilla on har- teillaan huoltoautojen reitin suunnittelu ja sen kimpussa mi- näkin olen nuottien ohella paini- nut", kertoo Erkki. "Katsastus on toinen homma sitten kisojen

alla torstaina. Tästä vuonnahan autot katsastetaan jäähallissa, joten tilaa taitaa olla enemmän kuin aiemmin. Tavallisesti aina- kin me olemme sopineet niin, että minä vastaan katsastukses- ta."

Itse nuoti ovat sitten luku sinänsä. Erkki kertoo, että nuot- teja on yhtä montaa laatuun kuin lukijoitakin, sillä jokainen tekee omat ohjeensa tottumustensa mukaan. Harjoitusaikaan an- netaan pari viikkoa ja heti alus-

sa tehdään nuoti varsinkin uu- silta pätkiltä.

"Me ajelimme erikoiskoeet varovasti läpi ja Teemu kertoi näkemänsä, jonka perusteella minä sitten kirjasin tiedot. Näin tulevat mutkat ja muut tiedot välittyvät juuri sellaisina kuin ne kuskille sopivat", Erkki pal- jastaa.

Nuoteista tehdään mahdolli- simman yksinkertaiset, jotta ni- den lukeminen sisältyisi vain vä- hän erilaisia ja yksiselitteisiä

käskyjä. Kun autossa puhutaan kypäräradion kautta, saattaa joku sana jäädä kuulematta.

Joskus tipahtaa

"Ohjeista ei saisi tietenkään tipahtaa, mutta toisinaan niin kyllä käy", Erkki toteaa. "Ma- merkit auttavat oikean paikan löytämisessä ja kokemus kou- lii".

Suurajoissa reittiin voi tunne- tusti tutustua etukäteen ja joka pätkä käydään läpi ainakin 3-4 kertaa. Kuskit harjoittelevat yk- sin pimeän aikaan ajettavia pi- kiksiä myös paljolti ulkoa.

Pimeä tuokin oman lisänsä kisaan. Vauhti putoaa väistä- mättä jonkin verran, sillä tehok- kaista valoista huolimatta näkö- kentä supistuu ja näkemys muuttuu.

Numerolla 24 Jean- Paul Lucin pakokaasuinhin start- taavilla harrastajilla on kovat tavoitteet, mutta annetaanpa poikien näyttää, eikä puhuta vielä mitään...

Ralli- TARJOUS miehille

Kotimainen pehmis

165,-

ilm. nauhoja tai nauhoilla

Niin kauan kuin taveraa riittää.

kenkämasteri
Asemak. 7 puh. 12861

Markku Alén
tänään myymälässämme
klo 11-12

Tule tutustumaan Markku Aléniin ja Maxell kasetteihin.

Alensa ammattilainen Jyväskylässä
Kauppari
Kauppatie 26 puh. 213222